Drăgoi, Monografia muzicală a comunei Belinț

(Grigore Constantinescu – 27 noiembrie 2012)

Probabil că este momentul potrivit pentru a comenta reeditarea unei capodopere ce a adus, cu mai bine de șapte decenii în urmă, un omagiu neamului și spiritualității muzicale românești.



Este vorba de apariția, în chiar luna noiembrie 2012, a Monografiei muzicale a comunei Belinț, realizată de un maestru al muzicii românești, compozitorul și folcloristul Sabin V. Drăgoi. Actuala ediție anastasică reprezintă un proiect editorial realizat la Timişoara de către Editura Eurostampa, ce face cinste Consiliului Județean Timiș care a sprijinit elaborarea şi finalizarea apariției. Este vorba de o ediție anastasică îngrijită de muzicologul dr. Constantin-Tufan Stan, întregită cu un studiu muzicologic semnat de Constantin Catrina şi un studiu lingvistic scris de Simion Dănilă. Pe coperta ediției princeps, autorul adaugă, drept îndrumare: 90 melodii cu texte culese notate şi explicate.

Prezentarea acestui eveniment editorial cere numeroase explicații, unele cuprinse în nota asupra ediției, sub semnătura îngrijitorului. Monografia aduce la lumină un neprețuit și ancestral strat folcloric care, după publicare, a oferit numeroase motive de inspirație compozitorilor noștri, precum Sabin Drăgoi, Paul Constantinescu, Eugen Cuteanu, Delly-Szabo Geza, Gyorgy Ligeti. Constatin-Tufan Stan subliniază: „…rodul 'aventurii' folcloristice a lui Sabin Drăgoi, generat de providențiala inițiativă a Institutului Social Banat-Crișana, în anul 1934, are incontestabile sclipiri de geniu”. Comentatorul adaugă, privind împrejurările acestei acțiuni, faptul că a fost, la timpul respectiv, „fericitul popas folcloristic, încurajat de Dimitrie Gusti” care, printre altele, „a impus o inedită variantă a baladei **Miorița**”, cu numeroase urmări în muzica românească din secolul XX. Volumul acum editat adaugă în cuprinsul său și 30 coruri aranjate și armonizate după melodiile poporale culese, notate și alese din comuna Belinț, album coral publicat de Drăgoi la un an după investigația folcloristică belințeană.

Cu prețuire pentru îngrijitorul de ediție, precizăm că prima apariție a fost cuprinsă în MELOS, culegere de studii muzicale scoasă de George Breazul la Editura Scrisul românesc/Craiova. Înfățișarea actuală nu aduce nicio atingere asupra cuprinsului, notațiilor, explicațiilor și transcrierilor inițiale. Documentul ne este acum restituit, ca un model de gândire ce strălucește în cultura națională. Apropierea sărbătorii de 1 Decembrie, apoi a sărbătorilor Crăciunului aduc o semnificativă importanță acestui dar cu care Constantin-Tufan Stan înzestrează literatura muzicală românească a secolului XXI, așa cum se spunea la Târgul „Gaudeamus” recent desfășurat la București, cu o „Carte de învățătură”.